

CEIP MIGJORN

Pla d'atenció a la diversitat PAD

Introducció

En l'escola actual, l'ensenyament-aprenentatge continua sent un element principal, tot i que per aconseguir-lo, els camins tantes vegades recorreguts, molt sovint, han de ser més efectius i adients.

La nostra tasca principal és adaptar-nos, tenir més motivacions, oferir noves formes d'ensenyar, estar més amb i per els alumnes,...tantes i tantes coses que podrien ser realitzables de la millor forma possible.

Aquestes inquietuds ens han portat al nostre canvi metodològic (estiu del 2019). Un canvi metodològic que contempla la lliure circulació per a tots els ambients proposats per l'equip educatiu i sempre a partir dels currículums vigents de l'educació infantil i l'educació primària.

L'alumnat ha anat canviant i sobretot augmentant en quantitat en els darrers anys. Cadascú de nosaltres és diferent, amb diferents interessos i necessitats, però els docents actuals ens seguim formant per estar a l'alçada de la nova vida acadèmica que ens ha tocat.

Actualment al nostre centre ens podem trobar amb tres tipologies d'alumnat.

- Els considerats d'un perfil ordinari i adequat, i que són quasi la majoria.
- Els de necessitats educatives especials.
- Aquells que tot i no ser repetidors, van endarrerits a nivell curricular, (ocasionades per diferents motius i/o circumstàncies) que dificulten no sols el fer feina amb ells, sinó tota la seva educació i el seu propi desenvolupament.

Mesures de suport per atendre l'alumnat

Les mesures per atendre l'alumnat poden ser de diferents tipus:

- a) Mesures de suport universals o ordinàries: Són actuacions dirigides a tot l'alumnat per tal de facilitar l'accés i la permanència al sistema educatiu, que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge per crear entorns inclusius, no de manera individual, sinó com a mesures globals, multifactorials, dinàmiques i multinivell. Tenen caràcter preventiu i proactiu.
- b) Mesures de suport addicionals o específiques: Són actuacions que permeten ajustar la resposta educativa de forma més personalitzada, de manera limitada a algun àmbit en particular, puntual o temporal, al temps que es focalitza la intervenció en aquells aspectes de procés d'aprenentatge en què es detecten necessitats i que poden comprometre el desenvolupament personal i escolar d'aquells alumnes amb circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat socioeducativa.
- c) Mesures de suport intensives: Són actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitat educatives especials, que ajusten la resposta educativa de forma integral i global, amb una freqüència regular i sense límit temporal, quan les mesures universals i addicionals no han estat suficients. Han de tenir presents els ajustos oportuns dels elements del currículum.

Totes aquestes mesures cerquen la màxima participació de l'alumnat en les situacions educatives del centre i de l'aula. Les diferents mesures de suport són complementàries entre elles.

Necessitat d'establir un departament

Malgrat els Departaments d'Orientació funcionen en secundària (establerts per BOIB), en primària és ben necessària alhora la seva creació. Així, un nom que es fa per referir-se al mateix és: Departament d'Atenció a la Diversitat.

Dir també que sols funcionen en aquells centres preferents (on reben els equips d'EOEP, cada setmana), però on cal també la seva constitució en els centres no preferents (EOEP quinzenalment). D'aquesta forma, tindrem una actuació més o menys estandarditzada (sempre respectant les característiques i autonomia de cada centres) d'actuació. I com incís, amb esforç i temps, també s'aconseguirien les mateixes condicions d'igualtat i de reconeixement institucional que per secundària.

Al nostre centre també tenim aquesta particularitat. La visita setmanalment de la nostra orientadora no resulta suficient per atendre tota la burocràcia que any rere any es va acumulant. Si, a tot això hi afegim que la PTSC que ens correspon per centre només pot acudir els divendres, encara no hem aconseguit una reunió presencials de les dues professionals. Tot i aquesta dificultat, la seva professionalitat va per damunt i realment la feina sempre té la seva recompensa.

Però no basta amb les reunions setmanals o bé quinzenals, sinó que segons les instruccions dictades per Conselleria a l'inici de cada curs escolar, han de complir unes funcions i han de interrelacionar-se i coordinar-se amb tots els docents, i facilitar els aspectes de l'acció educativa: donar coherència i optimitzar la tasca, buscar i transmetre orientacions i establir línies de treball comunes.

A més a més, aquest departament ha de tenir representació (per mig del seu coordinador/a) en la Comissió Pedagògica del centre. Estam contemplant la possibilitat de cara al proper curs, fer més efectiva aquesta comissió pedagògica de centre, ja que les dimensions i volum que hem arribat a aconseguir (més de 160 matriculacions) això ens ho demanen.

I afegir que aquest Departament ha de funcionar per atenció directa i reunions (intercanvi d'informacions), però també per programes i plans de treball/intervenció: pla d'atenció a la diversitat (documents, recursos, creació i/o adaptació de materials,...) PALIC, PAT, Pla de recepció de l'alumnat estranger i/o d'incorporació tardana,...i tot en col·laboració estreta i conjunta amb la resta de professionals del centre i les famílies.

En relació a la normativa, en el ROC d'infantil i primària trobem en el Títol III esment als suports: òrgans de coordinació docent i Capítol I, òrgans de coordinació, article 40, òrgans de coordinació diu *"les escoles públiques d'educació infantil, els col·legis*

públics d'educació primària i els col·legis pública d'educació infantil i primària amb nou o més de nou unitats, comptaran amb els següents òrgans de coordinació docent: tutories, equips de cicle, equip de suport, i comissió de coordinació pedagògica". Per tant, ja és el principi de la creació del Departament, i poder acollir l'equip de suport pertinent.

Equip de suport, composició i funcions.

1. Formaran part de l'equip de suport el responsable de l'orientació educativa i psicopedagògica del centre, els professors, tècnics i auxiliars de suport a l'alumnat amb necessitats educatives especials, i tot el professorat que dediqui una part important del temps lectiu a tasques de suport.
2. El cap d'estudis (en el nostre centre ho fa aquest curs la nostra secretaria) participarà en les reunions de l'equip de suport per tal d'assumir-ne les funcions de coordinació amb l'equip directiu.
3. Funcions del membres de l'equip de suport:

en relació al professorat

*Col·laborar en la planificació, l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de l'adaptació curricular individual de l'alumnat amb NEE.

*Assessorar i orientar en relació a estratègies organitzatives i metodològiques.

*Orientar i facilitar la recerca i/o l'elaboració de materials curriculars adients per atendre la diversitat.

*Assessorar i col·laborar en la relació amb les famílies.

*Col·laborar en la detecció i la anàlisi de les necessitats educatives de l'alumnat.

*Participar en l'avaluació i la promoció de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

en relació a l'alumnat

Dins el marc de l'adaptació curricular individual, l'equip de suport intervindrà amb l'alumnat amb nee tenint present que el treball amb aquests alumnes es desenvoluparà majoritàriament dins l'aula ordinària, de forma coordinada amb el professorat. Sols en aquells casos en què s'hagi justificat a l'adaptació curricular, es podran treballar fora de l'aula alguns continguts concrets i en períodes determinats de la jornada.

en relació al centre

Elaborar un pla anual amb la proposta d'actuacions
Coordinar-se amb l'equip directiu per planificar, seguir i avaluar la tasca desenvolupada per l'equip de suport, com també coordinar-hi les actuacions del professorat que treballa amb l'alumnat amb NEE.

Orientar en relació a les pautes d'actuació família-centre

Participar amb l'equip de cicle en l'organització i el desenvolupament d'activitats desenvolupament d'activitats que faciliten l'adequació de l'oferta educativa a la diversitat de l'alumnat.

Coordinar la intervenció dels serveis externs en els centres educatius.

Designació del coordinador de l'equip de suport

1. L'equip de suport actuarà sota la direcció d'un coordinador, designat pel director del centre per un període de dos cursos acadèmics, a proposta del cap d'estudis.
2. El coordinador de l'equip haurà de ser un mestre - professor que desenvolupi tasques de suport.
3. El coordinador de l'equip de suport cessarà en les seves funcions a l'acabament del seu mandat, o en el cas de cessament decidit pel director a proposta motivada de l'equip, amb audiència de l'interessat.

Funcions del coordinador de l'equip de suport

1. Participar, com a responsable de l'equip, en l'elaboració i l'actualització del projecte curricular d'etapa, i en la formulació de propostes a l'equip directiu i al claustre per l'elaboració del projecte educatiu i de la programació general anual.
2. Dirigir i coordinar les tasques que efectuï l'equip de suport per confeccionar les propostes que elevades a la comissió de coordinació pedagògica, tinguin com a finalitat l'elaboració o l'actualització per part d'aquesta del projecte curricular.
3. Convocar i presidir les reunions de l'equip de suport.
4. Responsabilitzar-se que s'entengui acta de les reunions i que s'elabori la memòria final de curs.
5. Aquelles altres funcions que li encomani el cap d'estudis en l'àmbit de la seva competència, especialment les relatives a suport i reforç educatiu.

En relació a l'autonomia dels centre i dintre del capítol I, l'article 60 fa esment al pla d'atenció a la diversitat. I diu:

1. El pla d'atenció a la diversitat serà elaborat per l'equip directiu, coordinadament amb l'equip de suport i aprovat pel consell escolar. S'incorporarà al projecte educatiu de centre.
2. Dins el pla d'atenció a la diversitat ha de quedar definit:

l'organització del recursos humans i materials per atendre a la diversitat
les mesures de tipus curricular
les mesures metodològiques

Els criteris i procediments per l'atenció lingüística específica de l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu de les Illes Balears, per tal de garantir l'aprenentatge de les dues llengües que avui son oficials i de l'ús del català com a llengua vehicular.

Els criteris per realitzar les adaptacions curriculars apropiades, en el cas d'alumnes que les requereixen.

Tots aquells programes socioeducatius que s'hi puguin incorporar, que hauran de preveure mesures d'acolliment per a l'alumnat.

I a més, especial menció al traspàs d'informació d'aquest alumnat amb NEE entre primària i secundària i que puguin continuar estant atesos i de manera adient.

Organització del grup d'atenció a la diversitat

Una vegada conformat el Departament d'Atenció a la Diversitat, i segons les funcions i tasques del mateix (de cadascun dels professionals que el conformen i que envia Conselleria a principi de curs), es podrà començar a donar resposta (directa o indirectament) a l'alumnat amb necessitats educatives i alumnat amb necessitats educatives especials.

D'aquesta forma, també s'ajudarà en el traspàs d'informació (trànsit) entre primària i secundària de l'alumnat amb necessitat educatives i alumnat amb necessitats educatives especials, per facilitar que continuïn estant atesos i de la manera més adient possible.

De cada vegada més, hi ha un nucli important d'alumnat (que per diferents circumstàncies) amb necessitats educatives i que necessiten del nostre ajut. I el centre té el deure d'oferir-lo.

L'objectiu no serà sols conèixer aquest recull de possibilitats, sinó donar resposta a les necessitats del nostre alumnat.

Per tant, i d'entre el grup proposat, la millor resposta sempre serà aquella que s'adapti a cada situació i a cada necessitat.

Així, com coses a recordar, tenim:

- Confeccionar els horaris amb visió global de les hores suplementàries que es disposen per atendre millor la diversitat.
- Sempre i diferenciant el tipus d'intervenció (però sempre integradora), s'ha de permetre: mantenir la unitat del grup, incidir en els hàbits de treball i proporcionar a tothom els continguts del cicle.
- En el moment de plantejar-se la dedicació de les hores/recursos d'atenció a la diversitat, un bon mètode serà fer la previsió abans de fer l'horari general, evitant que aquesta dedicació sigui en les hores marginals.
- Formar els grups de treball/suport de la forma més heterogènia possible, i considerant el nombre màxim de variables a incidir.

Trobarem:

Estratègia dels agrupaments flexibles.

Les hores per grup s'empren per a fer agrupament flexibles en les àrees instrumentals.

L'agrupament s'ha de revisar periòdicament cada trimestre.

Aquest agrupament flexible suposa que la composició i organització de cada grup d'alumnes sigui revisada segons les necessitats d'aprenentatge dels alumnes, d'acord amb el procés d'avaluació contínua.

Això implica el poder de tenir un grup més en una àrea que no en pas en les altres (homogeneïtat).

Com avantatges: en la mateixa hora tots els grups fan el mateix, cada grup pot tenir els mateixos professors però en hores diferents; es pot reduir el nombre d'alumnes per grup si es disposa d'un professor més.

Com inconvenients: complicació horària; facilitat per caure en inflexibilitat; facilitat per ser segregades (veure punt agrupament flexible inflexible).

- **Grups partits**

Actualment la nostra metodologia no contempla aquest tipus d'agrupament. Els grups encara no són molt nombrosos, i el fet de fer lliure circulació de moment no ens ha fet falta subdividir els grups ja establerts.

- **Agrupament flexible en grups diversificats**

A realitzar en hores d'àrees instrumentals - tallers -.

Els alumnes amb necessitats educatives o bé necessitats educatives especials (lleus o greus) segueixen una programació adaptada al seu nivell.

D'aquesta forma, aquests alumnes se senten molt més atesos, cosa que facilita que tinguin més possibilitats reals de promocionar.

En els moments de trobar-se dins els ambients, els alumnes que estan dins butlleta són atesos igual que la resta. Tot i això, els referents tenen les adaptacions pertinents per cada una de les propostes que se'ls hi van proposant en el seu full de ruta.

- **Agrupament flexible inflexible**

Es tracta d'agrupar l'alumnat per nivells segons la necessitat.

Com avantatges: si els grups són reduïts, es pot atendre millor l'alumnat.

Com inconvenients: més a prop de la segregació que no pas de la promoció els ascensos i descensos són l'excepció (tendència a la invariabilitat)

dels grups); de seguida s'observen subnivells dins els nivells preparats anteriorment.

- **Atenció individualitzada**

Per treballar en el temps de tutoria, i on es pot fer el seguiment d'aquests alumnes.

Si hi ha possibilitat, aquest espai de temps podria ser compartit amb un professor de reforç.

Mitjançant l'observació periòdica, els referents tenen les evidències clares i precises del tipus d'atenció individualitzada que ha de requerir cada alumne dins el seu ambient d'aprenentatge.

- **Desdoblament heterogeni**

Es pot partir el grup en dos, de cara a poder realitzar activitats. Ara Bé, els grups s'equilibren segons un criteri adoptat (nivell, actitud, rendiment, problemes i/o dificultats,...).

Es pot aplicar en les àrees instrumentals o bé a totes. Això dependrà del criteri de l'equip educatiu en les sessions de control.

- **Desdoblament homogeni**

A realitzar com en els agrupaments flexibles.

Els grups es formen segons criteris d'homogeneïtat (nivell ,actitud, rendiment ,treball,...).

- **Dos professors a l'ambient**

A realitzar en les àrees instrumentals. El segon referent és per atendre bàsicament els alumnes amb dificultats.

Els alumnes es presenten lliurement dins els ambients, seguint el seu full de ruta i la seva temporalització.

Però doblar el professorat una hora a la setmana pot suposat organitzar un desdoblament del grup classe en dos subgrups.

Tanmateix, compartir les tasques docents de forma simultànea en un grup requereix que els dos professors que intervenen formin un bon equip.

També s'ha de tenir en compte si en un moment donat hi ha molt de nins a un ambient, la disponibilitat dels recursos humans han de permetre que algun del mestres pugui ajudar a l'ambient.

- **Globalització (agrupament d'àrees)**

Com avantatge: presenta una relació entre professor i alumne més estreta; possibilita el treball interdisciplinari i la no repetició de continguts; hi ha un major control dels alumnes; redueix el nombre de professors per grup.

Com inconvenients: presenta problemes normatius; disponibilitat de professors, problemes d'horaris.

- **Grup/classe repetidors (final de cicle)**

La nostra metodologia completa fer un seguiment al llarg de tota l'etapa educativa. Mitjançant les sessions d'avaluació, els grups de suport i les adaptacions que se li puguin haver fet al llarg de tota l'etapa. L'equip docent proposarà la continuació d'un curs més per afiançar els continguts per preparar millor l'alumne curricularment de cara a l'etapa de secundària.

- **Grups heterogenis**

On es tracta de partir el grup en dos, però vetllant per l'heterogeneïtat dels alumnes. Serveis per realitzar activitats que es fan difícils amb tots els grups.

- **Grups homogenis**

Amb un grup reduït d'alumnes que representen dificultats d'aprenentatge o bé dificultats concretes i definides, es treballa un reforç de temes bàsics de la matèria.

Al mateix temps, la resta del grup fa activitats d'ampliació sobre els continguts treballats a classe.

Presenta la dificultat de no avançar en matèria bàsica.

- **Hora de seguiment (escapament)**

És una mesura extraordinària d'urgència.

Un professor/a, i al llarg d'una hora diària, treballa amb un grup reduït

d'alumnes en relació a les habilitats socials, motivació, actituds, autoestima,...

El referent principal queda amb la resta del grup.

Com avantatges: no hi ha pressió tutorial; el tractament és individualitzat.

Com inconvenients; ha de ser valorat i aprovat per claustre; necessitat de tenir criteris clars per evitar la segregació.

- **Petit grup d'ampliació**

Per fer una ampliació d'alguns continguts amb un grup reduït d'alumnes amb més possibilitats curricularment.

Mentrestant, el referent pot dedicar la sessió a repassar i consolidar aprenentatges bàsics, amb tots aquells alumnes que presenten més dificultats per aprendre.

- **Petit grup de reforç**

Per fer un reforç de temes bàsics de la matèria amb un grup reduït d'alumnes que presenten dificultats d'aprenentatge o bé presenten més dificultats concretes i definides.

Mentrestant, la resta del grup fa activitats d'ampliació sobre els continguts treballats a classe. Cal recordar el tema de les parelles pedagògiques per atendre més a la diversitat dins els grups que periòdicament van entrant al diferents ambients.

- **Suport lingüístic a incorporació tardana**

És recomanable que ho faci la referent de Món de Lletres, tot i que serà imprescindible una reunió de tot l'equip docent i sobretot atendre les indicacions de l'equip de suport, per trobar les millors opcions per oferir a aquests alumnes d'incorporació tardana.

- **UAC com a grup classe**

Són unitats d'adaptació curricular per donar resposta als alumnes amb necessitats educatives greus i/o permanents en relació a l'aprenentatge i/o comportament.

Com avantatges: adequació del currículum a uns alumnes amb unes

necessitats molt diferents, hi ha absència de conflictes greus, permet treballar amb comoditat amb la resta de la classe.

Com inconvenients: necessita elaborar un projecte i ser aprovat per l'administració; es una proposta molt segregadora; necessita de molts recursos.

- **PAE**

També volem destacar, que des de ja fa cinc cursos escolars, l'escola participa al Programa d'acompanyament escolar adreçat a aquells alumnes del tercer cicle d'educació primària que necessiten reforçat tot allò que es van treballant als diferents ambients.

Amb això, i d'altres que es poden afegir, sempre intentem donar resposta amb tots els recursos i mitjans possibles, a dins l'aula ordinària; ja que actualment ens basam en la línia de l'escola inclusiva i per tant, tot el professorat ens és vàlid.

- **Llistat d'objectius concrets d'atenció a la diversitat**

- Assessorar, participar i/o engegar un pla d'acollida, sobretot pels alumnes nous i especialment els que tenen dictamen o que la informació prèvia els dona con conflictius.
- Organitzar les actuacions previstes pels alumnes detectats.
- Revisar l'estat dels alumnes amb dictamen.
- Donar resposta a les deteccions i demandes fetes pels referents.
- Impulsar i/organitzar les entrevistes amb els pares i/o tutors dels alumnes prioritzats i amb les persones adients.

Aquest pla estratègic d'atenció a la diversitat ha estat revisat i aprovat pel Consell Escolar del CEIP Migjorn, el 31 de gener de 2023.